

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 247 (4942)
3 НОЯБРЬ 1982 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чика бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ҳар бир меҳнат коллективда ижодкорлик, ўртоқларча ўзаро ёрдам, беш йилликни бажариш учун юксак масъулият вазиятини вужудга келтирингиз!
Онгли коммунистик интизомни мустаҳкамлангиз!
(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

Санда Давлатова Тошкент асбобсозлик заводининг илгор ишчиларидан бири. У норхонанинг 12-цеҳида фрезерчи бўлиб ишлади. Улуг Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигини муносива билан кутиб олишга аҳд қилган илгор ишчи шу кунларда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.
СУРАТДА: С. Давлатова.
В. Сиротининг фотоси.

СССР 60 ЗАФАРЛАРИМИЗ СЕНГА, УЛУҒ ОКТЯБРЬ!

Шаҳар партия комитетининг пленуми

КЕНА ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ БУЛИБ УТДИ. ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ У. У. УМАРОВ «КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ТОШКЕНТ БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ЖАНВОРАЛИГИ ВА ТАШАББУСКОРЛИГИНИНГ АВҲВОЛИ ВА УНИ ЯНАДА ОШИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА» ДОКЛАД ҚИЛДИ.

Матбаачиларга мукофот

Улуг Октябрнинг 65 йиллиги арафасида Ўзбекистон матбаачиларига қувончли хабар келди. Шу йилнинг учинчи кварталда Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси аяқларига кўра, СССР Наширёт, полиграфия ва китоб савдо-сотиш ишлари давлат комитети билан тармоқ касабаси союзи Марказий Комитети Тошкентдаги «Матбуот» ишлаб чиқариш полиграфия бирлашмаси офсет босма фабрикасининг, Ангрэн шаҳар ва Қува район босмаханалари, Тошкент область китоб савдоси коллективларига кўма қизил байроқларни бериш тўғрисида қарор қабул қилди. Ўзбекистон республика нашриятининг коллективи учинчи уринга сазовор бўлди.

Биз ҳаммамиз пахтакормиз

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 2 ноябрга бўлган

ҚАССР	0,84	99,17
Бухоро	0,84	97,10
Навоий	0,64	90,81
Сурхондарё	0,66	88,39
Сирдарё	0,25	83,28
Жиззах	0,51	80,86
Қашқадарё	0,51	80,79
Самарқанд	0,80	79,54
Андижон	0,88	79,02
Наманган	0,72	78,57
Фарғона	1,08	76,94

Тошкент 0,10 107,69
Хоразм 0,63 101,67

Республика бўйича: 0,67 86,96

28. БАЙРОҚДОРЛАР НАМУНАСИ

● ГЕОЛОГИЯ-ҚИДРУВ ТЕХНИКУМИ СИРДАРЕ ОБЛАСТИДАГИ УҚУВ ЮРТЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИ УРТАСИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАДА ТУРТ МАРТА ҒОЛИБ ЧИҚДИ. ● Кўчма қизил байроқ техникум коллективида абадий сақлаш учун қолдирилди. ● ТЕХНИКУМНИНГ 520 СТУДЕНТИ МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ 65 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРДИ.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:
1. Бахт даганда нимани тушунасиз?
2. «Меҳнат семестрига» муносабатингиз қандай?

Бугун анкетамиз саволларига Тошкент геология-қидирув техникуми геофизика бўлимининг иккинчи курс студенти Флюра ХИСАМОВА жавоб беради:
1. Ҳар ким бахтни ҳар хил тушунади. Биров турмушдаги фаровонлигини, бошқа биров эса ишда муваффақиятга эришса ўзини бахтли ҳис этади. Мен ўз олдига қўйган мақсадимга эришсам ўзимни бахтиёр ҳис этадими. Менин

Бош штабда Михаил маслаҳат бергани. Филиппович Солдатов Илгари айтганимиз бизга биринчи бўлиб дек, бу техникум студентлари геология-қидирув тех студентлари булишини ҳузурида

СУРАТЛАРДА: (чапда) геология-қидирув техникумининг «оқ олтин» йиғим-теримида намуна бўлаётган бир гуруҳа ўқувчилари; (ўнгда) Назира Абдуллаева ва Муаззам Ҳолиқулова каби тажрибали чевар теримчилар. М. Нурдиннинг фотоси.

Пахтазордан дараклар № 30

△ СИРДАРЕ. Боевут районидаги «Красный Октябрь» ва «Коммунизм» колхозларининг аъзолари йиллик пилани бажардилар. «Красный Октябрь» колхозидан гектардан 31 центнердан, «Коммунизм» колхозидан эса 33 центнердан ҳосил олинди. Иккала хўжалиқда йиғим-терим ишлари қизғин давол эттирилмоқда.
△ ПИСКЕНТ. Район пахтакорларига республикамиз пойтахтининг йўлдош шаҳарчаси — Сергели райони ишчи-хизматчилари янгидан ёрдам беришляпти. Айни кунларда йўлдош шаҳарчининг 1500 вакили ҳосил йиғим-теримиде актив иштирок этапти. Ҳашарчилар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада ошқона медаллари заводи ишчи-хизматчилари пешқадамлик қилишляпти.
△ ЖИЗЗАХ. Ниёзий номли Тошкент давлат педагогика институтининг студентлари ҳар кун 150—180 тоннадан пахта териб олмақдалар. Мавсум бошдан буён студентлар терган пахта 3332 тоннага етди. Булажак педагоглар социалистик мусобақада пешқадамлик қилишляпти. Област далаларида 11 миңдан зиёд Тошкент аҳолиси иштирок этамоқда.

Махсус мухбирларимиз

Ҳ. Икромов, А. Хатамов, А. Эгамназаровлар Сирдарё ва Жиззах областларидан хабар қиладилар:

«Андижон» совхозда техникумимизнинг 520 студенти пахта теряпти, уларнинг шу кунгача совхоз хирмонига тўқнаб «оқ олтин» 550 тоннадан ортиб кетди. — деди А. Маҳкамов. — Бош штаб олий ўқув юртлири студенти учун 50 килограмм, техникум студенти учун 40 килограмм кундалик норма белгиланган. Бизнинг студентларимизнинг ҳар бири ҳар кун терган пахта ҳисобига 45—46 килограммдан тўғри келляпти. Ҳар кун қайси нарғада пахта терилишини кечкурун аниқлаб оламиз. Эрталаб 7 да туриб нуношлага қилгач, соат 8 да даладада ишни бошлаймиз. Меҳнатни намунали ташкил этиш мурияти ҳам аҳли ёрдам беришти. Телекчалар керакли жойларга ўз вақтида олиб бориб қўйилади. Студентлар

СУРАТЛАРДА: (чапда) геология-қидирув техникумининг «оқ олтин» йиғим-теримида намуна бўлаётган бир гуруҳа ўқувчилари; (ўнгда) Назира Абдуллаева ва Муаззам Ҳолиқулова каби тажрибали чевар теримчилар. М. Нурдиннинг фотоси.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

УЙ-ЖОЙ ФОНДИНИ АВАЙЛАБ АСРАЙЛИК

Кўзги-қишқи мавсумдаги ишларга тайёргарликни назорат қилиш ва Тошкентнинг 2000 йиллигини нишонлашга ҳозирлик қилиш бўйича шаҳар комиссияларининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. КОЗИМОВ мажлисга раислик қилди.

Ўтган йилги қиш томонидан 220 погон-метр иссиқлик тармоқ-чиқарган шаҳар уй-жой бошқармаси томонидан белгиланган барча тадбирлар ўз вақтида бажарилиди. Ҳаммаси бўлиб 263 миң квадрат метрдан зиёд турар жой майдонини капитал ремонт қилинди, 4380 та уйдаги иситиш системалари профилактик ремонт қилинди ва тозаланди. Лекин, шу билан бир қаторда, ҳамма жойда ҳам инженерлик коммуналхизматларининг тўла-тўқис ишлари ташкилланган эмас, айрим уйларда томлардан чанқа ўтишти, уй-жой ташкилотларининг ишларида яна бир қатор бошқа нуқсон ва камчиликлар манкуд. Жумладан, тракторсозлар массивида иссиқлик тармоқларини ўзлаштириш ва ремонт қилиш ишлари тугалланмади, иссиқлик камераларининг ремонт қилиш ишларига етказилмади. «Водоканал» трести томонидан 1-тракторсозлар массивидаги ишларнинг 50 проценти бажарилган, холос. Капитал ремонт буйича бошқарма

ишларнинг Люксембургда бўлиб ўтган навбатдаги учрашуви бунинг бир бор намоёни қилиб кўрсатди. Учрашув кун тартибдаги асосий масалаларнинг биронтаси юзасидан ҳам амалий қарорлар қабул қилинмади. Империялик мамлакатлараро зиддиятларнинг чуқурлашганлиги — капиталистик ҳақжамияти

мамлакатлари ўртасидаги «пўлат жанги» бунга яққол мисол бўла олади. Вашингтоннинг «Умумий бозор» мамлакатларига Фарбий Европа пўлатини импорт қилишни чеклаш юзасидан қўрган чоралари натижа-сида кейинги бир ярим йилдан кўпроқ металлургиядан маҳрум бўлди. Уларни оммавий

қаршилиқ кўрсатмоқдалар. Бу нарса Люксембургдаги сессияда ва Европа иқтисодий ҳам-жамиятига ёзбо бўлган мамлакатлар ташқи иш-министрларининг икки томонлама учрашувларида ҳам ўз ифодасини тоқди. Масалан, ГФР ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер ва унинг италиялик ҳам-касби Э. Коломбонинг янгида Римда бўлиб ўтган учрашувлари вақтида, Боннда чиқадиган «Генерал-андейгер» га-зетасининг таъкидлаши-ча, «СССРга қарши сав-до уруши тўғрисида гап бўлиши мумкин эмас, бундай уруш Шарқ мамлакатлар резолюция-сини ёқлаб чиқажакларини таъкидлаганлар. Бу резолюция Англияни Фолкленд ороллари са-бабли келиб чиққан ма-салани ҳал этиш учун Аргентина билан музо-каралар олиб боришга даъват этади.

УЛУҒСАНА ШАРАФИГА

ЛЕНИН ВА ФРУНЗЕ РАЙОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Шаҳар статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда, Ленин району меҳнаткашлари шу йилнинг январь-сентябрь ойлари учун планлаштирилган ишлаб чиқариш программасини муваффақиятли уқдаладилар. Реализация ҳажми бўйича тошнинг 102 процент бажарилди ва планга қўшимча 5.458 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Фрунзе району индустрияси маҳсулот реализация қилиш планини 99,6 процент адо этди, тўққиз ойлик планга нисбатан 1.326 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилмади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўстириш суръати районларда 3,5 ва 3,6 процент юксалди. Меҳнат унвумдорлигини ўстириш плани 102,9 ва 102,6 процент адо этилди.

Меҳнат унвумдорлигини ўстириш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан районларда 104,3 ва 106,7 процентини ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажми 14.200 минг ва 12.498 минг сўмликка юксалди. Ленин району санаоти ишлаб чиқариш ҳажми ушунинг 78,2 процентига меҳнат унвумдорлигини ўстириш асосида эришган. Фрунзе районда бу кўрсаткич 100 процентини ташкил этди. Ленин

районда барча меҳнат коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини уқдалашди. Фрунзе районда тўққиз ойлик планни 5 процентга, Фрунзе районда 9,7 процентга ортиқ билан адо этилди.

Районларда бир қатор заводлар: химия-фармацевтика, электрон-техника (Ленин району) курилди материаллари комбинати, «ДСМХИПРОМ», «Узоргтехстрой» бошқармаси, «Узбеккинодеталь» корхонаси, пластмасса буюмлари ва рўзгор химияси заводи (Фрунзе району) ишлаб чиқариш ҳажмининг анча ўсишини таъминлади.

Курилди-монтаж ишлари плагини (марказлашган молия манбалари) январь-август ойларида Ленин районда 91 процент адо этилди, Фрунзе районда 80 процент адо этилди.

БУГУН ЙИЛНИНГ ТЎҚҚИЗ ОЙДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА АЖУНИНИ ЛЕНИН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ СANOAT, КУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА БЎЛИМИ МУДИРИ Ш. ЭШМУХАМЕДОВ ШАРҲЛАЙДИ:

— Узбекистон Компартияси Марказий Комитети назирийти коллективни Батан юбилей йили солнома-сига ёрқин саҳифа ёзди. Бу корхонада янги газета корпуси курилди, жадал суръатлар билан бора-япти. Полиграфчилар социалистик мажбуриятларда белгиланган анча аввал «Тошкент оқишми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарини биринчи бўлиб офсет усулида босишга ўтдилар. Газета сифати бирмунча яхшиланганини газетахонлар дарҳол пай-кашди.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилишнинг кўпайтириш бўйича «Қизил тоғ» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективни катта ишларни амалга оширди. Савдо ташкилотлари бу корхонадан ўтган йилнинг шу давридаги га нисбатан 2,5 млн. сўм кўп буюм оқдилар. Бу ерда янги моделлар мунтазам ўзлаштириляпти. 54 процент маҳсулот давлат Сифат белгиси билан тайёрляпти.

Бирлашмада Улуг Октябрь шарафига кенг қўл очган социалистик мусобақада шу ба цехи коллективни энг яхши натижаларни қўлга киритди. Бу цех чеварлари 7 ноябрь арафасида беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан аввал бажаргани ҳақида рапорт беришга тайёргарлик кўрмоқда.

Курилдиш материаллари санаоти министрлигининг тажриба-механика заводида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ўстиришга эришилди. Бу корхона тўққиз ой мобайнида курилдиш объектларига 50 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот етказиб берди.

Октябрь олди вақтасида районда 44 «Водорем» ташкилоти меҳнаткашлари энг юксак кўрсаткичга эришилди. Бу ташкилот коллективни тепло-воз-ремонт заводи ва бошқа объектларда реконструкция ишларини амалга ошириб, тўққиз ой тошнинг 124 процент адо этди. Бунга асосида коллективни меҳнатни бригада нудрати усулида ташкил этганлиги тўғрисида эришилди.

Меҳнатнинг бригада усули тобора кенг ёйилмоқда. Шаҳар партия комитети бюроси бир неча ой муқаддам бу масала бўйича бизни тинглаб, район олдида кўнрадаги пазифани кўндирди. Янги охирига келадар меҳнатнинг бу илгор формасида ишловчилар 30 процента етказилиши керак. Бу марра тўққиз ойда эгилди. Меҳнатнинг бригада усули аниқсиз «Қизил тоғ» тикувчилик бирлашмасида, «Ташхис-асфальтбетон», «Узавторемонт» бирлашмасининг 8-экспериментал ремонт заводларида. Модларда рапорт беришга тайёргарлик кўрмоқда.

29. ОКТАБРЬ ШУЎҚОРЛАРИ

● УРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ТАБРИКНОМАСИ ЯНГИ МАРРАЛАРГА РЎХ-ЛАНТИРЯПТИ ● «УРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИНИНГ ЕРКИН ТАНТА-НАСИ ● «ОҚ ОЛТИН»НИНГ БИР МИСҚОЛИ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ!

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунаси?
 2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай?
- Бугун анкета саволларига Тошкент геология-қидирув техникумининг техника-қидирув бўлими 2-курс студенти Жумамазар ЯЛЛАЕВ жавоб беради:

1. Советлар дйберида ҳар бир киши ўзини

Уфққа тутатиб кетган чексиз пахтазорлар... Гўё осмон узил-ери таушган барча юлдузлар пахтазорга сочилиб кетганга ўхшайди. Шу кунларда беопен чўлининг қаерига борманг, бир хил манзарани кўрасиз. оқ кабуларлардай пахтазор бўйлаб ёйилиб кетган теримчи йилит ва қизилар, пахта денгизига сузиб юрган «эангори кема»лар кўга ташланади. Ҳа, яна йўл бўйида чўлуқуварларнинг азамат қўллари билан яратилган осмонбу пахта пунктларидая транспортёрлар «оқ олтин»ни пешпа

пеш «чўқин»лар устига элиб бериюқда. Пахта-ла... Гўё осмон узил-ери таушган барча юлдузлар пахтазорга сочилиб кетганга ўхшайди. Шу кунларда беопен чўлининг қаерига борманг, бир хил манзарани кўрасиз. оқ кабуларлардай пахтазор бўйлаб ёйилиб кетган теримчи йилит ва қизилар, пахта денгизига сузиб юрган «эангори кема»лар кўга ташланади. Ҳа, яна йўл бўйида чўлуқуварларнинг азамат қўллари билан яратилган осмонбу пахта пунктларидая транспортёрлар «оқ олтин»ни пешпа

(Давоми. Боши 1-бетда).

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

«Узавторемонт» х и н а» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Бухоро филиали хонимларнинг ердими билан маҳаллий таксиматор паркида автомобиль техника хизмати кўрсатишининг

стари бўлмаганини айтиб ўтган эдик. Мамалан, шу хўжаликнинг нерга етказиш учун ас-тойдил қурашяпти. Районда дондор бу хўжалик ўтган йили эришган муваффақиятлари учун мамлакатимиз, бу йилги лрим йиллик якунлар бўйича эса республикамиз кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Чорвачилик бўйича эса Ўзбекистонда байроқдор. Республика «Шон-шўҳрат» китобига ёзилган.

Терим мавсумида хўжалик пешқадамлар сафида борди. 10 иш кунидея йиллик плани 82 процентига пахта топшириб, республика кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

29. ОКТАБР ШУЎҚОРЛАРИ

● УРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ТАБРИКНОМАСИ ЯНГИ МАРРАЛАРГА РЎХ-ЛАНТИРЯПТИ ● «УРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИНИНГ ЕРКИН ТАНТА-НАСИ ● «ОҚ ОЛТИН»НИНГ БИР МИСҚОЛИ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ!

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунаси?
 2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай?
- Бугун анкета саволларига Тошкент геология-қидирув техникумининг техника-қидирув бўлими 2-курс студенти Жумамазар ЯЛЛАЕВ жавоб беради:

1. Советлар дйберида ҳар бир киши ўзини

Уфққа тутатиб кетган чексиз пахтазорлар... Гўё осмон узил-ери таушган барча юлдузлар пахтазорга сочилиб кетганга ўхшайди. Шу кунларда беопен чўлининг қаерига борманг, бир хил манзарани кўрасиз. оқ кабуларлардай пахтазор бўйлаб ёйилиб кетган теримчи йилит ва қизилар, пахта денгизига сузиб юрган «эангори кема»лар кўга ташланади. Ҳа, яна йўл бўйида чўлуқуварларнинг азамат қўллари билан яратилган осмонбу пахта пунктларидая транспортёрлар «оқ олтин»ни пешпа

пеш «чўқин»лар устига элиб бериюқда. Пахта-ла... Гўё осмон узил-ери таушган барча юлдузлар пахтазорга сочилиб кетганга ўхшайди. Шу кунларда беопен чўлининг қаерига борманг, бир хил манзарани кўрасиз. оқ кабуларлардай пахтазор бўйлаб ёйилиб кетган теримчи йилит ва қизилар, пахта денгизига сузиб юрган «эангори кема»лар кўга ташланади. Ҳа, яна йўл бўйида чўлуқуварларнинг азамат қўллари билан яратилган осмонбу пахта пунктларидая транспортёрлар «оқ олтин»ни пешпа

(Давоми. Боши 1-бетда).

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

«Узавторемонт» х и н а» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Бухоро филиали хонимларнинг ердими билан маҳаллий таксиматор паркида автомобиль техника хизмати кўрсатишининг

инини тўрт йилда биз ҳосилдорлигини 22 центнердан 34 центнерга етказиш учун ас-тойдил қурашяпти. Районда дондор бу хўжалик ўтган йили эришган муваффақиятлари учун мамлакатимиз, бу йилги лрим йиллик якунлар бўйича эса республикамиз кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Чорвачилик бўйича эса Ўзбекистонда байроқдор. Республика «Шон-шўҳрат» китобига ёзилган.

Терим мавсумида хўжалик пешқадамлар сафида борди. 10 иш кунидея йиллик плани 82 процентига пахта топшириб, республика кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

29. ОКТАБР ШУЎҚОРЛАРИ

● УРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ТАБРИКНОМАСИ ЯНГИ МАРРАЛАРГА РЎХ-ЛАНТИРЯПТИ ● «УРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИНИНГ ЕРКИН ТАНТА-НАСИ ● «ОҚ ОЛТИН»НИНГ БИР МИСҚОЛИ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ!

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунаси?
 2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай?
- Бугун анкета саволларига Тошкент геология-қидирув техникумининг техника-қидирув бўлими 2-курс студенти Жумамазар ЯЛЛАЕВ жавоб беради:

1. Советлар дйберида ҳар бир киши ўзини

Уфққа тутатиб кетган чексиз пахтазорлар... Гўё осмон узил-ери таушган барча юлдузлар пахтазорга сочилиб кетганга ўхшайди. Шу кунларда беопен чўлининг қаерига борманг, бир хил манзарани кўрасиз. оқ кабуларлардай пахтазор бўйлаб ёйилиб кетган теримчи йилит ва қизилар, пахта денгизига сузиб юрган «эангори кема»лар кўга ташланади. Ҳа, яна йўл бўйида чўлуқуварларнинг азамат қўллари билан яратилган осмонбу пахта пунктларидая транспортёрлар «оқ олтин»ни пешпа

пеш «чўқин»лар устига элиб бериюқда. Пахта-ла... Гўё осмон узил-ери таушган барча юлдузлар пахтазорга сочилиб кетганга ўхшайди. Шу кунларда беопен чўлининг қаерига борманг, бир хил манзарани кўрасиз. оқ кабуларлардай пахтазор бўйлаб ёйилиб кетган теримчи йилит ва қизилар, пахта денгизига сузиб юрган «эангори кема»лар кўга ташланади. Ҳа, яна йўл бўйида чўлуқуварларнинг азамат қўллари билан яратилган осмонбу пахта пунктларидая транспортёрлар «оқ олтин»ни пешпа

(Давоми. Боши 1-бетда).

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

«Узавторемонт» х и н а» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Бухоро филиали хонимларнинг ердими билан маҳаллий таксиматор паркида автомобиль техника хизмати кўрсатишининг

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — АМАЛДА БАЛИҚЧИЛАР ҚЎРИҒИ

КИШЛОҚ — ШАҲАРГА

Қўриқ Жиззах об-ластининг Арнасой району деҳқонлари билан Тошкент шаҳрининг Чилнозор району ишчиларининг ҳамкорлик қилишга йилдан бошлади. Шаҳарликлар етказиб бераётган техника воситалари ва зарур қисмлар чўлда қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялашга хизмат қилади. Чўлуқувар деҳқонлар пайкалада етиштирилятган ширин-шаркар мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари ўз набатидая шаҳарликлар дастурхонини беаяпти.

Жиззах балиқчилари ҳам Тошкент шаҳридаги «Океан» балиқ ма-газинига ҳар кун 3—4 тонна тоза балиқ жўнатиб туришибди. Ўзбекистонда чўл ба-лиқчилигини янада ри-вожлантириб, тошкент-ликларни тобора кўпроқ парҳез гушти би-лан таъминлаш учун қайғурмоқдалар.

Мирзачўл билан Қизилқум оралигининг қумлоқ саҳро — Арна-сойда улан забторлик тўғрисида буюк яратувчилик ишлари амалга оширилганини яхши билардик. Ҳар гал бу ерда белгиланган тартибда ва ташаббус-корлар ҳақида янги-янги хикоялар эшитар-дик. Бу галгиси бутун-лай ўғача бўлди. Рай-он партия комитетида бизга чўлда янги бир кўриқ — сув завзалари кўригини ўзлаштириш ҳаракати авж олгани ҳақида гапириб қол-иш-дик.

Чўлда дастлабки минг тонналик пахта ирмонининг яратил-гани ҳақида хушхабар-нинг тарқалганига ҳа-ли кўп бўлгани йўқ. Лекин бугун бу минг тонналар, юз минг тонналардан ошиб, миллион тоннага қараб бормоқда. Худди шу сингари балиқчилар ҳам ҳозир дастлабки минг тонналарни яра-тишмоқда. Бу кураш-нинг ҳам миллион тон-налар билан ҳисоб қи-линадиган пайти узоқ эмас. Тасаввур қилинг: областимизда мавқуд 115 минг гектар май-

донни ташкил этди-лики. Балиқчилик комбинати директори Петр Ким Тошкент, Чирчиқ ва Жиззах шаҳрига балиқ жуна-тини ишни бажарга-у билан сўхбатлашяп-га мўясар бўлдик. — 20 та балиқчи-лик бригадаси бор. Уларнинг ҳаммасини миздаги илгор балиқ-чилар ҳар гектар су-вдан 150 тоннагача ба-лиқ овлашмоқда. — Бунга қандай эришилди? — Кўллари қўригини ўзлаштириш керак. Ҳа, бу ҳақида балиқ-чилар штаби жойлаш-ган Нарўз шаҳарчаси-га борсангиз батафсил ўрганасиз. Чўлини-ҳақида илсон қадими-маган кимси — кўч-барханларини тасма-дек кесиб ўтган асфаль-т йўл тўғриси балиқчи-лар шаҳри — Нарўзга олиб боради. Бизнинг ахти ўнта оила ҳам саҳро учун кўп туюл-са керак. Эндиғина 40 та турар жой биноси қад-кутарган послелани ҳа-дидир ҳамма шаҳар де-атайди.

Иш кунни охираб қолгани учунми балиқ-чилар идорасида одам-

ўтган йили Туз-кон. Айдар ва Арнасой кўлларида 1313 тонна балиқ овланганди. — деб давом этди дирек-тор. — Биз бу йил балиқ овлашни яна 1,2 минг тоннага оширмоқ-чимиз. Ҳўш, бу нима ҳисобига ошяпти? Биринчидан, балиқчилар ва уларнинг бригадалари сони анчагача оши-рилди. Сирдарё об-ласт балиқчиларидан урта, Самарқанд балиқ-чиларидан бешта бри-гада Жиззах балиқчи-лирига қўшиб берилди. Балиқчилар сафи 30—40 тага кўнайди. Иккинчидан, балиқчилар ўртасида социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Тузкон ва Ай-дар кўллари оралигида қурилган тўгон атро-фида жойлашган Ка-мар Йўлдошев, Виктор Харитонов, Николай Гаврилов, Александр Петровский, Юрий Соснилар бошлиқ ҳар бир бригада азаматла-ри ҳар ойда 20—25 тоннадан балиқ овла-моқдалар.

— Кўллари ўзлаш-тириш қандай бўлади? — Бу тажрибанинг қўлланила бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Мўй-ноқдан келган балиқ-чилик Арнасой кўлида кўчма тўр билан ов-лаш тажрибасини илк бор жорий қилишган эди. Бунинг учун ҳар бригадага 5 тадан ос-ма моторли қайиқ, ме-ханизациялашган ле-бедка берилди. Балиқ-чилар аввало сув ости-лан ҳар хил сансовул,

жиддий чоралар қў-ришяпти. Балиқчилар шу кун-ларда юксак марра-ларини қўзлаб меҳнат қилишмоқда. Беш йил-лик охиригача Жиз-зах чўли қўл ҳавза-ларидан овланадиган балиқ ўн минг тоннага етказилди. Ўзбекис-тон Компартияси Мар-казий Комитети, рес-публика Министрлар Советининг «Жиззах областидая балиқ овла-ш ва балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кў-пайтириш чоралари тўғрисида» чиқарган махсус қароридан сўнг бу ерда суткасида 2 тонна балиқ дудлайди-ган завод ҳамда 200 тонна ситимга эга бў-ладиган холоидильник қурилдиш мўлжаллан-моқда. Ана шунда ба-лиқ овлаш суръатини янада ошириш билан бирга, уни ҳўрандалар-га етказиб, беришдаги мавқуд қийинчиликлар- ҳам бартараф этилади.

Балиқчилар буюк мамлакатимизнинг шон-ли юбилеи йилида бутуртидан ўн ҳисса — 1 миллион сўмлик-дан кўп соф фойда ол-шини мўлжалламоқ-далар. Бу — чўл ба-лиқчилари ўз истиқ-болларини ўзлари яра-тадилар деган гап. Етти ҳазинанинг му-ҳим қисми бўлган ба-лиқчилик раинача топа-ди, элимиз дастурхо-нида парҳез таом янада мўл бўлади.

жиддий чоралар қў-ришяпти. Балиқчилар шу кун-ларда юксак марра-ларини қўзлаб меҳнат қилишмоқда. Беш йил-лик охиригача Жиз-зах чўли қўл ҳавза-ларидан овланадиган балиқ ўн минг тоннага етказилди. Ўзбекис-тон Компартияси Мар-казий Комитети, рес-публика Министрлар Советининг «Жиззах областидая балиқ овла-ш ва балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кў-пайтириш чоралари тўғрисида» чиқарган махсус қароридан сўнг бу ерда суткасида 2 тонна балиқ дудлайди-ган завод ҳамда 200 тонна ситимга эга бў-ладиган холоидильник қурилдиш мўлжаллан-моқда. Ана шунда ба-лиқ овлаш суръатини янада ошириш билан бирга, уни ҳўрандалар-га етказиб, беришдаги мавқуд қийинчиликлар- ҳам бартараф этилади.

Балиқчилар буюк мамлакатимизнинг шон-ли юбилеи йилида бутуртидан ўн ҳисса — 1 миллион сўмлик-дан кўп соф фойда ол-шини мўлжалламоқ-далар. Бу — чўл ба-лиқчилари ўз истиқ-болларини ўзлари яра-тадилар деган гап. Етти ҳазинанинг му-ҳим қисми бўлган ба-лиқчилик раинача топа-ди, элимиз дастурхо-нида парҳез таом янада мўл бўлади.

Балиқчилар буюк мамлакатимизнинг шон-ли юбилеи йилида бутуртидан ўн ҳисса — 1 миллион сўмлик-дан кўп соф фойда ол-шини мўлжалламоқ-далар. Бу — чўл ба-лиқчилари ўз истиқ-болларини ўзлари яра-тадилар деган гап. Етти ҳазинанинг му-ҳим қисми бўлган ба-лиқчилик раинача топа-ди, элимиз дастурхо-нида парҳез таом янада мўл бўлади.

Балиқчилар буюк мамлакатимизнинг шон-ли юбилеи йилида бутуртидан ўн ҳисса — 1 миллион сўмлик-дан кўп соф фойда ол-шини мўлжалламоқ-далар. Бу — чўл ба-лиқчилари ўз истиқ-болларини ўзлари яра-тадилар деган гап. Етти ҳазинанинг му-ҳим қисми бўлган ба-лиқчилик раинача топа-ди, элимиз дастурхо-нида парҳез таом янада мўл бўлади.

Мажбуриятлар бажарилди
ПРАГА. Пльзенин уч квартили шаҳридаги В. И. Ле-нин номли «Шкода» комбинатининг маши-насоллари Улуғ Ок-тябрьнинг 65 йилли-ги шарафига элман-ларига оид социалистик мажбуриятларини ба-жарганликлари тўғ-рисида ДНП область ко-митетига рапорт бер-дилар. Корхона меҳ-наткашлари шу йил-лари, шунингдек саба-на заво на мевадан мўл-та ҳосил олинди. Агро-саноат комп-лексининг коллектив-и чорвачилик ҳам кат-та муваффақиятларга эришди. Хўжаликда республикада энг ях-ши чорвачилик комп-лексларидан бири ву-жудга келтирилди. Бу йил ҳар биш сигирдан 4,5 минг литр сўм-со-я, ем-хашак экин-ги бўлди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ
СОФИЯ. «Советс-кая Россия» агроано-ат комплексининг (Рус-се округи) меҳнаткаш-лари давлатта мудда-тидан илгари дон со-тиб бўдилар. Бу илг-кооператорлар яхши ишладилар: бугдо-йнинг ўрғача ҳосилдор-лиги гектар бошига 58 центнердан ортиқ, арпа ҳосилдорлиги 40 центнер бўлди. Ман-жаўхори, кунгабоқар, сўя, ем-хашак экин-ги бўлди.

ДЕҲҚОНЛАР ЮТУҒИ
УЛАН-БАТОР. Со-циалистик Монголия Марказий аймоғининг деҳқонлари СССР таш-кил этилганлигининг 60 йиллиги ва шу кун-ларда тўғайган аян-навий Монголия — Со-вет дўстлиги ойлтиги ба-ришланиган зарбдор вахтада яхши меҳ-нат ютуқларига эриш-дилар. Улар дон ва озуқа маҳсулотлари, сабзавот етиштириш юзасидан белгиланган давлат плани муддат-дан илгари бажарилган-лиги тўғрисида рапорт бердилар. Давлатта картошка сотиш топ-шириги қарий 20 процент ошириб бажа-рилди, гектар бошига ўриб олинган дон ўр-ғача кўрсаткичи ҳам анча ортиди. Социали-стик мусобақани аниқ ташкил этиш, прогрес-сив меҳнат методла-рини кенг қўламда жо-рий этиш қўламда меҳ-наткашлари эришган муваффақиятлар негиз-ида эътиди.

Жабрланганларга ёрдам
ХАНОЙ. Бутун Вьет-нам Нгетинг вилоти району устидан ўтган «нээнс» буронидан жабрланган аҳолига ёрдам бериш ҳаракати тўғрисида. Нгетинга ёрдам юклари «на-озик-овқат, кийим-ке-чак, курилдиш мате-риаллари, ёрилин, ҳар-хил машина-ускуналар юборилмоқда. Ишчи-лар, деҳқонлар инъом-қилган энг зарур мол-лар шу юкларнинг кат-тагина қисмини таш-кил этиди. ВКП Мар-казий Комитетининг органи «Нян эян» газе-таси шу ҳақида хабар қилиб, ўзаро ёрдам ва мадад революция галабаси натижасида Вьетнамда қатор топ-ган янги, социалистик турмуш тарзининг ан-гизилмас хислатлари бў-либ қолди деб таъкид-лайди.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК
ГАВАНА. Куба ва Совет гидроншоот ку-рувчилари Пинар — Дель-Рио вилотида на-зйетган 63 километрга ирригация канали «на-зйетган коллектор» деб аталади. Канал суви кенг қўроқ ерин суғар-ди, бунинг натижа-сида шולי, шакар ка-ми, тамаки ва бошқа қimmatли экин ҳосили анча кўпайди. Айна маҳалда тўртта насос станцияси қурилмоқда. Шу катта ирригация системасини қуришга кетадиган ҳаражатлар беш йилдан кейинроқ қопланади. Халқ ҳоки-мийати йиллари Кубада аталади. Канал суви кенг қўроқ ерин суғар-ди, бунинг натижа-сида шולי, шакар ка-ми, тамаки ва бошқа қimmatли экин ҳосили анча кўпайди. Айна маҳалда тўртта насос станцияси қурилмоқда. Шу катта ирригация системасини қуришга кетадиган ҳаражатлар беш йилдан кейинроқ қопланади. Халқ ҳоки-мийати йиллари Кубада аталади. Канал суви кенг қўроқ ерин суғар-ди, бунинг натижа-сида шולי, шакар ка-ми, тамаки ва бошқа қimmatли экин ҳосили анча кўпайди. Айна маҳалда тўртта насос

ХХРда аҳоли рўйхати

ПЕКНИН. Синьхуа агентлиги хабар бера-ди: Хитой аҳолиси 1.031.882.511 киши-дан иборат. ХХР дав-лат статистика бош-қармасининг эълон этилган ахборотида шу ҳақида маълум қилинади. Югоридая келтирил-ган рақам ялпи рўй-ҳат чоғида шу йилнинг 1 июли соат нолда Хитойнинг қитъадая қисми аҳоли сонини, Тайвань вилотиининг, Фузянь вилотидаги, Циньмэн, Мацзу ва бошқа ороллариининг аҳоли сонини тўғрисида Тайвань маъмурилари эълон қилган маълум-отларини, шунингдек Санган ва Аомэнь (Гонконг ва Макао) маъмурилари Санган ва Аомэнь районлари-нинг аҳолиси тўғриси-да берган маълумот-ларини ўз ичига олади. Ахборотда айтили-шича, Хитойнинг қитъадая қисми 29 вилоти, марназа бўй-сунувчи шаҳарлар ва автоном районлар аҳо-лиси ҳақиқий хизмат-да бўлган 4 миллион 230 минг ҳарбий билан қўшилди 1.008.175.288 киши-ни ташкил қилади. Хитой қитъасидаги эришлар аҳолининг 51,5 процентини, хо-тин-қизлар 48,5 про-центини ташкил этиди. Энг катта шаҳар — Шанхайда 11.859.748 киши бор. Пойтахт Пекин аҳолиси 9.230.687 кишидан ибор

«РАҲМАТ, ҚАРДОШ, ДЎСТ ЎЗБЕКИСТОН...»

Белорус халқининг шоли фарзанди, халқ бахтининг оташин кўйисин, улкан шоир ва адиб, атоқли драматург ва олим, машҳур жамоат ва давлат арбоби Якуб Коласнинг бой ва серқирра ижоди фақат миллий адабиётда қатта воқеа бўлиб қолмасди, кўнмилатли совет адабиётининг олтин фондидан муносиб ўрин эгаллаган. Унинг ижоди, айниқса, Ўзбекистон, ўзбек халқи, Тошкент шаҳри билан бевосита алоқадор. Чунки Якуб Колас 1941—43 йиллар мобайнида — икки йилдан ортиқроқ Тошкентда яшаган. Бу ердаги серқирра ижоди ва актив фаолиятининг белорус ва ўзбек адабиётларининг ажойиб саҳифасини ташкил этади.

Шоир 1941 йилда Тошкентга келиши биланоқ бу ердаги ҳаётга жуда тез киришиб кетади. У Ўзбекистон ёзувчилар союзига деярли ҳар кун кириб, ёш ўзбек адиблари тўғрисида ҳаммуҳаббат кўрсатарди. Шунинг учун ҳам ўзбек шоирлари дарҳол уни севиб қолишди. Якуб Колас қалам аҳдларининг ўз кичисин, яқин маслаҳатчисига айланган. Кекса белорус шоирини ўзбек адиблари эралаб «Якуб ака» дейишлари ҳам шу яқинлик ва ҳурмат белгиси эди.

Колас Ўзбек халқ оғзаки ижодиётини ўрганиш ва йиғини ишлари билан ҳам шуғулланади, уларни нашр этишда ташаббус кўрсатади.

Якуб Колас Тошкентда жамоат ишлари билан банд бўлишига (у БССР Фанлар академиясининг вице-президенти, Умумславян комитетининг аъзоси эди) ва илмий таълимчиларнинг ишида кўп вақт сарф этишига қарамай, баракани ижод этиди. Бу ерда қариб икки йил давомида 60 лан ортиқ мақола, ҳикоя, очерк, шеър ва достонлар эди. Буларнинг кўпчилиги биринчи мартаба республика

миз матбуотида, хусусан «Правда Востока», «Фрунзевец» газеталарида босилган.

Уруш йиллари Якуб Коласнинг «Танланган эсарлар», «Ер овози», номли икки шеър йўналими Тошкентда нашр этилди. Шоирнинг «Танланган шеърлар» тўпламига кирган манушалари 1942 йилда шоир туғилган кунининг 60 йиллиги муносабати билан ўзбек тилига таржима қилиниб, Ҳамид Олимжон таҳрири остида ва сўзбошиси билан нашр этилган. Ҳамид Олимжон тўпламга ёзган сўзбошида халқимизнинг Якуб Коласга муҳаббатини кўйидаги қалб сўзларида ифодалган эди: «Табиат ва инсон қалбининг ҳассос доғини, чучук мутафаккир бутун кўшиқларидан самимийлиги билан, турадиган халқ шоирини Якуб Колас бизнинг халқимиз учун ҳам яқин, тушунарли ва ошқодр Ўзбекистон уни севади ва Ватанимизнинг бошқа халқлари билан бир қаторда чучук ҳурмат қилади».

Тўпламга шоирнинг ўттиздан ортиқ шеърлари киритилган. Рафур Гулом, Миртемир, Уйғун, Мақсуд Шайхозода, Зулфия, Ҳамид Гулом ва Туроб Тула ўзбек китобхонларини Коласнинг жозибдор шеърлари билан илк бор таништиришди. Бу шеърларда Якуб Коласнинг поэтик таланти, халқлардини яқин ҳис этган ҳассос шоирлиги намоён бўлади.

Шоир «Ер овози» номли иккинчи тўпламига кирган бир қанча шеърларида ўзбек халқи, унинг жасорати, Ўзбекистон табиатининг мафтункорлигини мадҳ этади.

Якуб Колас Тошкентда яшар экан, ўзбек халқини, унинг меҳнатсеварлиги ва мардоналигини севиб қолади. Ўз жонажон Беларуссия сони беҳад севаган шоир Тошкент, умуман Ўзбекистон, унинг гўзал табиатининг ҳам мафтун бўлади.

«Салор», «Чимён», «Баҳор билан», «Ўзбекистонда», «Кўш бо таёғонда», «Сингари шеърларида оғир дамларда қардошларига ўз уйининг турини бўшатиб берган — ўзбек халқи, бу дивнинг фусункор табияти куйланади.

Пейзаж лирикасининг ажойиб устаси бўлган шоир Ўзбекистон табиатини акс эттирувчи ерқин бўёқлар топа билган. У «Ўзбекистонга» шеърини ўзбек диёри ўз учун қанчалик қадрдон бўлиб қолганлигини шундай ифодалайди:

Пайти етди, жўнаймиз бу чоғ
Ўзбек ери, азасан мунча!
Жуда оғир қардошга айтмоқ:
Хайр эди, хайр кўргунча!
...Хотиранда соқинлик қасри,
Қор кўйида у гўзал Чимён,
Юрак бўлган сенинг асиринг,
Эй, тоғ эли, жон Ўзбекистон!

Ўзбек эли ҳам белорус шоирининг муҳаббатига муҳаббат билан жавоб берди. Асарларини гўл севиб қолган ўзбек китобхонлари билан Якуб Коласнинг қатор урашувлари, ижодий кечалари ўтказилди. Шоирнинг шеърлари рус, ўзбек, белорус тилларида жарангади.

Урушнинг энг оғир даври ҳисобланган, барча имконият ва кучлар фронтга сафарбар қилинган 1943 йили республикамизнинг жамоат, адабий ва илмий ташкилотлари, бутун халқимиз Якуб Коласнинг 60 йиллик юбилейини жуда кенг нишонлайди.

Якуб Коласнинг Тошкентда ижод этган шеърлари гўнаҳй ва бадиий кучининг юксалиши билан

ажралиб туради, ўқувчининг қалбига тез йўл топади. Тошкентда ижод этилган асарлар учун унинг автори биринчи даражали Давлат мукофотига сазовор бўлганлиги ҳам бекиз эмас.

Белоруссия халқ шоири, академик Якуб Коласнинг кўпгина асарлари ўзбек тилига таржима қилинган. Революцион демократик руҳдаги белорус прозасига асос солган адибнинг энг яқин асарларидан бири «Талаш бобо» повести Найм Каримов таржимасида ўзбек китобхонларига инъом этилган. Унинг кўпгина асарлари турли тўплам ва альманахларга киритилган бўлиб, ўзбек ўқувчилари томонидан севиб ўқилади.

Я. Колас кўпгина ўзбек шоирлари билан дўст бўлган. Рус шоираси Светлана Сомова ўзининг «Шоир ҳақида достон» номли асарида Ҳамид Олимжон ва Якуб Колас ўртасидаги дўстлиқни жозибали тасвирлаган.

Якуб Колас, Ҳамид Олимжон, Инқилас тоққа йўл олди. Беларуссининг қалбини ҳамон Эзар эди Ватанинг дарди. Ҳамид дардан бўди Коласга:

«Гар бу ерда бўсанг ҳам ўзини Гулхан ёқдан партизанларнинг Қўшиғида янграйди сўзинг. Қўшиққа йўқ масофа, тўсиқ Вақти келиб, бизнинг бу алда Яратилган шеърини тилда Белоруслар қилажак қўшиқ!...»
Шу чоқ яшнаб Колас кўзлари Кўз югуртди чўққилар томон Ва янгради шеърини сўзлари Уни тинлар Ҳамид Олимжон: «Дардларимга бўлоднинг дармон, Раҳмат, қардош, дўст Ўзбекистон».

Я. Колас ўзбек адабиёти, унинг айрим намоёндалари ҳақида мақола-таралар ёзар, бу адабиётнинг ютуқларини кенг ташвиқ қилар эди. Коласнинг «Гафур Гулом» номли мақоласи ўзбек халқига чучук муҳаббат туйғулари билан тўла: «...Гафур Гулом! У фақат ажойиб шоиргина эмас, шунингдек мен ўз белорус халқимдек севадиган меҳнатсевар, виждонли ва мард ўзбек халқининг ақл-заковатини ўзида муқассамлаштирган ўткир доғишманд ва файласуф ҳамдир. Унинг номини тилга олганда меннинг тасавурида Урта Осиенинг энг йирик шаҳри бўлган Тошкент, қизил оқ ва номларини мен билмайдиган минг турли гулларга бурқанган ямғирил боғ ва бўлварлар гавдаланади. Гафур Гулом поэзиясида Гафур Гуломдек ажойиб шоирни тарбиялаб ештирган ва менга ҳам жонажон бўлган Ўзбекистоннинг гўзаллигини кўраман», — деб ёзган эди у.

Белорус халқ шоирига чучук ҳурмат ва муҳаббат рамзи сифатида Тошкент шаҳар Совети 1942 йилдаёқ поштачизмнинг энг яқин кўчаларидан бирига Якуб Колас номини беришга қарор қилган эди. 1960 йилда эса Пушкин кўчасигада уйга ўзбек, белорус ва рус тилларида «Бу уйда 1942—43 йилларда белорус адабиётининг классиги, Беларуссия ССР халқ шоири Якуб Колас (Мицкевич Константин Михайлович) яшаган ва ижод этган» деган ёзув битилган ёдгорлик ўрнатилган. Асарларини меҳнаткаш халққа муҳаббат юксак гунамази билан сугорилган, бутун ҳаёти Ватанга сндиқидан хизмат қилишининг ажойиб намунаси бўлган Якуб Колас ижоди ўзбек халқи учун ҳам ҳаммиша азиз ва ардоқлидир.

Р. ИНОФОРМОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти.

Уткир РАШИД

ЯНГИ ҚЎШИҚЛАР

С. А. Л. О. М

Сайр этиб келдим диёрин, дўсти, ёрлардан салом,
Чўл қувиб, зар қонин очган пахтакорлардан салом.

Тоғ, адир, яйловни кўк юлдузлардек тўлдириб,
Бир қўйин минг бир қилишга аҳди борлардан салом.

Боғ қилиб, бол мевалари юртга ҳада айлаган,
Чакканса бол, қўгли навбахорлардан салом.

Ҳам қурувчи, ҳам тикувчи, ҳам шифокор олим,
Кўлу гулу, ўзи бўлбод аҳли ёрлардан салом.

Ҳар гўзаллик гашту-завқини куйлаган ўткир хаби
Шоир, хонандаю ҳам бастакорлардан салом.

И Ш Қ К У Й И

Ер агар бўлса вафодор ёрнинг ҳоқон қилур,
Ишққа чанг солган ганимнинг бағрини талқон қилур.

Кимки у севи, вафони хас қилиб ёндирса гар,
Гарчи ҳурдир, ёр эмас, ул ёрни саргардон қилур.

Ёрни ёрларлик, ёрнинг аҳд, вафоси бор учун,
Аҳд билан ёр васлига етмакин у осон қилур.

Севи боғин гунаҳсиздек тез тўзиб кетди деманг,
Ер агар подон эса ишқ мулкини яқсон қилур.

Яхши ёрлар яхши гўлдек меҳр ила сўлмас сира,
У вафони бўйига гуд баргидек маржон қилур.

Сиз муҳаббат оламини кирсангиз оғоҳ бўлинг,
Ўзсангиз гўл деб тиканин бағрингизни қон қилур.

МУНЧА ЯХШИСИЗ?

Яхши ёрлар ичда яғонасиз ўзингиз,
Гулсиз, гулдорлар аро бир донасиз ўзингиз,
Яхши ҳам ўз ёрменгиз, ҳамхонасиз ўзингиз,
Мунча яхшисиз?
Сизга суқли боқаман, фикру-ёдим сиз билан,
Эриб сузек оқаман, фикру-ёдим сиз билан,
Яхши сизга ёқаман, фикру-ёдим сиз билан,
Мунча яхшисиз?
Сиз кирсангиз хонага, ой кирганга ўхшайди,
Кўш сўниб ўридан жой берганга ўхшайди,
Рашиқ қилман, у сизни ёқтирганга ўхшайди,
Мунча яхшисиз?
Кўксингизга юлдуздек чақалоқ ҳам ярашар,
Юлдузчалар оромбахш бу ўрини талашар,
Мунча сўлим ёр бу деб, ҳанас билан қарашар,
Мунча яхшисиз?

СИЗНИ ЎЙЛАБ

Сизни ўйлаб келдим мен,
Дала бўйлаб келдим мен,
Пахтакор ёрим бор деб,
Сизни куйлаб келдим мен,
Ўзгангизда меҳрингиз,
Олим ёрдек бондингиз,
Чанқоқда нур тўлдириб,
Чироқ қилиб ёлдингиз,
Пахтакорлик касбийнгиз,
Даланин хур парисиз,
Севикли дилдоримсиз.

ЮДУЗИМ

Юлдузлар, ҳой юлдузлар,
Мунча илқ боқасиз?
Узоқдан боқсангиз ҳам
Менга жуда ёқасиз,
Кўз қисасиз, илмайсиз,
Яхши ёрга ўхшайсиз,
Худди ёрим яширин —
Гани борга ўхшайсиз,
Хавас қилиб илмайиб,
Ой қарар иккимизга,
Ой нурга ирмашиб,
Борим келди сизга,
Гоҳ осмонга из солиб,
Олов бўлиб учасиз,
Мунча шониб бориб сиз,
Билмам кимни кучасиз?
Шўхлик, эрингиз билан,
Худди сиз меннинг ўзим,
Менга жуда ўхшайсиз,
Сиз эмасми юлдузим!

С Ё Р А Н Г

Ишқин билмоқ истасангиз ишқи борлардан сўранг,
Севги боғин парварши қилган у ёрлардан сўранг.

Сиз муҳаббат боғининг роҳатининг гар сўрсангиз,
Роҳатига маст бўлган кўгли баҳорлардан сўранг.

Еки озоринг билмоқ бўлсангиз ишқ йўлида —
Билмайин дўзахга тушган ишқи хорлардан сўранг.

Илзаман сиз ишқин тилдан, дилда у пинҳон эрур,
Чин муҳаббатни қидирган, унга зорлардан сўранг.

Севганга хизмат айлаб, севидир бўлмайингиз?
Дейди ўткир, шунда куйган солда ёрлардан сўранг.

КПСС ҳужжатлари тўплами

«Совет Иттифони Коммунист партияси съездидаги конференциялар ва Марказий Комитет, Пленумларнинг резолюциялари ва қарорларида» тўплам сарлавчаси, тўдирилган нашрининг 3н нурати, томи босмадан чiqди. Тўпламда партиянинг 1980 йил июнидан 1981 йил ноябргача бўлган даврдаги ҳужжатлари берилган.

Нашрга ёзилган сўз бошида таъкидланганидек, мамлакатимиз ҳаётида — ва бутун маҳон революцион ҳаракати ривожини жуда катта аҳамиятга эга бўлган Совет Иттифони Коммунист партиясининг XXVI съезди шу даврнинг асосий тарихий воқеаси бўлди. Китобдаги ҳужжатлар КПСС Марказий Комитетини съезддан кейинроқ унинг йўлини риволантириб ва давом эттириб, меҳнатқилларнинг

иқодий ташаббусини моҳирона йўналтириб, съезд йўли-йўрдақларини амалга ошириш юрасидан катта ташкилотчилик ишларини ави олдириб юборганлигини кўрсатади.

Ишқин КПСС Марказий Комитетини ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти К. У. Черненко ва А. Г. Егоровнинг умумий таҳрири остида босмага таёрлади. Тўпламни исёни адабиёт нашриёти чоп этди.

(ТАСС).
Редактор
ШО.УБАЙДУЛЛАЕВ
3 ТОШКЕНТ
БОҒОШОМУ
3 НОЯБРЬ, 1982 Я.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Одамлар саломатлиги кўп жиҳатдан бизни ўраб турган атроф-муҳитнинг покчи бўлишига боғлиқ. Маълумки, ҳаёт учун муҳим уч нарса керак: Булар — қуёш, сув ва ҳаво дур. Кишининг саломатлигини инсон билан мулоқатда бўладиган шу уч омилнинг тоза, соф, бегубор ва мусоффо бўлиши билан боғлиқ. Бу ҳақда буюқ ҳаким Абу Али ибн Сино шундай деган эди: «...соғлиқни сақлаш санъати — Улимнинг олдини олиш санъатидир...»

Агар ҳавода чанг ва аччиқ губор бўлмаса, одам зарари таллар билан кўриши мумкин».

Чиндан ҳам атмосфера ҳавосининг тоза бўлиши — тўриқдаги масала — ер курашидаги яшовчи барча кишининг манфаатларига мусолада.

Инсон нафас оладиган ташқи ҳаво ички аъзоларининг фаолияти билан узвий боғланган. Бунда ҳаво нафас олиш йўлларидаги шилқик пардалар орқали ўпкага, альвеола (пўфакча) ларга, ундан кейин қонга сиқийди. Киши бир кеча-кундузда йигирма кубометрга яқин ҳавони ўпка воситасида ишловдан ўтказиши. Нафас олиш органларида ҳаво губоратини ушлаб қоладиган махсус анатомик ва физиологик омиллар бўлсада, узлуксиз равишда аъзоларга кириб турган майда чанг зарралари, газсимон ва бугсимон зарарли моддалар ўпкага ўтиб, организмга озор етказиши воқеалиқдан йироқ эмас.

Тоза ҳаво муаммоси кун сайн доллар ма-саладан бирига айланиб бормоқда. Чунки илмий-техника тараққийи, саноатнинг тез суръатлар билан ривожланиши, ҳўжалиқнинг барча тармоқларида ёқилги билан ишлайдиган воситаларнинг кўпайиши, бу зарарли омиллар аҳоли соғлигига таъсир кўрсатиб, халқ таъсир кўрсатиб, халқ хўжалигига катта иқтисодий зарар келтиради.

Атроф-муҳитни покчи сақлаш борасида партия ва ҳукуматимиз кенг йўламда амали ишларни олиб бормоқда. Шунга қарамай, атмосфера ҳавосининг мусоффо бўлиши учун кенг совет жамоатчилиги ва барча аҳоли фаол қатнашини лозим қилади.

Хўш, табиатимиз кўркам, гунаҳларимиз сўлим, ҳавомиз мусоффо, сувларимиз зилол бўлиши учун нималар қилмоғимиз керак?

Аниқ илмий манбаларга қараганда, мис қуийиш корхоналарининг ишлаши жараёнда минглаб тонна сульфат кислотасини ҳосил қилувчи захарли газ ҳаво атмосферасига сиқийб кетади. Асриямизнинг биринчи ярмида ер қатридан 100 миллиард тоннадан

нефть, газ ва торф казиб олинган бўлса, уларнинг ёнишидан 3 миллиард тонна кул, қурум ҳосил бўлиши билан бирга, ҳавога бир ярим миллион тонна маргитум, 1,2 миллион тонна ўта захарли сурма ва рух чиқариб ташланган. Ер қура-сида хар йили ёнишилар ишлатилиши оқибатида 6 миллиард тонна ҳаётбахш ҳисоб-цех, электростанциялар белгиланган мей-ердан ортиқ саноат чиқиндиларини чиқариши қатъийан ман қилинади. Янгидан янги саноат корхоналари махсус санитария назоратида ўтгач, ишга туширилади ва унинг ишлаб чиқариш жараёнидаги ҳолатидан мунтазам равишда санитария кузатувлари ўтказиб турилади. Кейинги йилларда мамлакатимиздаги саноат корхо-

наларига 20 мингдан ортиқ газ тозаловчи ишоотлар курилади. Хатарли чиқиндиларни зарарсиз ҳолга келтиришда, баъзиларидан саноатимиз ва қишлоқ хўжалигига асқотадиган хом ашёлар олинмоқда.

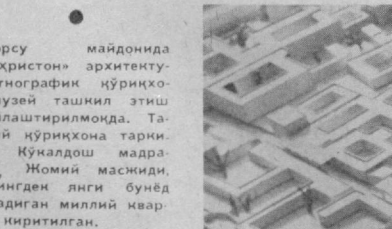
Атроф-муҳитни муҳофаза этишда қатор-қатор медицинамик марказлари билан бир-лиқда Ўзбекистон салинтария, гигиена ва асаб касалликлари илмий-тадқиқот институтининг кўп сонли илмий ходимлари ўзларининг амалий ва назорат ишлари билан табиат муҳофазаси борасида ирбатли ютуқларни намойиш қилишмоқда. Институт қошидаги турар-жой тигенаси бўлими, шу жумладан, атмосфера тигенаси лабораториясида атроф-муҳит ва ҳаво атмосферасининг ифлосланшидан муҳофаза қилувчи қатор амалий тадбирлар ишлаб чиқаришмоқда. Илмий равишда инобатга олинган қўпланма, тавсиянома ва қондалар ҳаётга тадқиқ этилиб, кўркам табиатимизни, қолаверса, инсон саломатлигини ардоқлашда икнобий самарасини бермоқда. Табиатимиз янада

дончилиги ва кўкалам-лаштиришга унча эътибор бермаслик холлари рўй бермоқда.

Инсон ўзи истиқомат қилаётган уйини ва ҳовлиларини озода сақлаши, вақтида ахлат, ювинди ва чиқиндилардан ҳоли бўлишига ҳаракат қилмоғи дардор. Нушқурда, овқат қолдиқлари, ювиндилар махсус акратилган ўраларга ташла-ниш — лозим. Ифлосликлар, оқова ва ахлатлар эса мунтазам равишда олиб кетил-маса, улар тез чириш жараёнида киши сало-матлигига озор берувчи аммиак, олтингургут иссларини акрата бошлайди. Булар эса ўз набатига ҳавони ифлослантириб, атроф муҳитнинг покчилигига раҳна солади. Маълумки, озодагарчилик на яхши эътибор берилмаган, ахлат юм-ларни мавжуд бўлган жойларда хар хил ҳа-шаротлар кўпаяди ва улар касаллик тар-қатади.

Ҳар йили куз ойларида шахимиз кўчалари, хибонлар маҳал-лаларида ҳазорларчи-лик бўлади. Бу пайтда фаррошлар иши янада кўпаяди. Шунга афсус билан айтиш керакики, «хазонлар тўпланиб ётмасин».

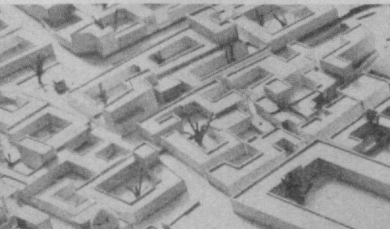
«хазонлар

Чорсу майдонда «Шахрестон» архитектура-этнографик кўриқхона-музей ташкил этиш планлаштирилмоқда. Тарихий кўриқхона тарихига кўналодош мадрасаси, Жомий масжиди, шунингдек янги бунёд этиладиган миллий нартал киритилган.

СУРАТДА: Ўзбекистон ССР Маданият ва таълим вазирлигининг қайта таъмир-лаш бўйича УЗНИПИ институти коллектив томонидан ишлаб чиқилган макетнинг кўри-ниши.

В. Таран фотоси

Чорсу майдонда «Шахрестон» архитектура-этнографик кўриқхона-музей ташкил этиш планлаштирилмоқда. Тарихий кўриқхона тарихига кўналодош мадрасаси, Жомий масжиди, шунингдек янги бунёд этиладиган миллий нартал киритилган.

СУРАТДА: Ўзбекистон ССР Маданият ва таълим вазирлигининг қайта таъмир-лаш бўйича УЗНИПИ институти коллектив томонидан ишлаб чиқилган макетнинг кўри-ниши.

В. Таран фотоси

